

Vereniging Beethovenstraat-Parnassusweg
Henriëtte Bosmansstraat 53 1077 XG Amsterdam

www.irenebuurt.nl

College van burgemeester en wethouders van Amsterdam
p/a Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied
Regiebureau
Postbus 209
1500 EE Zaandam

Amsterdam, 1 maart 2016

Zienswijze ontwerpbeschikking planologisch afwijken van de bestemming t.b.v. het realiseren van een fietsgarage

Uw kenmerk: zaaknummer 177785

Geacht college,

Inleiding

De Vereniging Beethovenstraat-Parnassusweg (verder: VBP) heeft de volgende zienswijze op de ontwerpbeschikking planologisch afwijken van de bestemming ten behoeve van het realiseren van een fietsgarage.

De omgevingsvergunning zal blijkens het ontwerpbesluit worden verleend voor het afwijken van het bestemmingsplan Prinses Irenestraat e.o. ten behoeve van het binnen het op de tekeningen aangegeven projectgebied:

- realiseren van een ondergrondse fietsenstalling met een maximale oppervlakte van 5.000 m² voor 3500 fietsparkeerplaatsen, met de daarbij behorende ondergrondse en bovengrondse bouwwerken, zoals technische installaties, valbeveiligingen, toegangsportalen etc., met een maximale bouwhoogte van 4,5 meter (bezien vanaf het afgewerkte maaiveld). De maximale bouwdiepte bedraagt 1 ondergrondse bouwlaag.
- inrichten de van de bovengrondse buitenruimte ten behoeve van de openbare ruimte, daaronder begrepen groen, fiets- en voetpaden, straatmeubilair en speeltoestellen.

De VBP is verheugd over het realiseren van de fietsenstalling ondergronds. Er is echter een tweetal punten waarover de VBP zich zorgen maakt. Alvorens hierop in te gaan, brengen wij de volgende procedurele punten onder uw aandacht.

Procedurele punten/ herstel van fouten

Verklaring van geen bedenkingen

In het ontwerpbesluit staat dat er voor de aanvraag geen verklaring van geen bedenkingen van de gemeenteraad is vereist (artikel 6.5 van het Besluit omgevingsrecht). Het is niet duidelijk waarop dit is gebaseerd. De enkele verwijzing naar artikel 6.5 van het Besluit omgevingsrecht lijkt ons

onvoldoende. Voor zover wij weten dient de gemeenteraad van Amsterdam wel een verklaring van geen bedenkingen ten behoeve van de aanvraag van de omgevingsvergunning tot het afwijken van het bestemmingsplan af te geven.

Dit is ook gebeurd bij de afwijking van het bestemmingsplan inzake de hoogbouw blok 1A-1B Sportheldenbuurt Zeeburgereiland. Zie <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/gmb-2015-68483.html>.

Indien voorafgaand aan het bestreden besluit door de gemeenteraad geen verklaring van geen bedenkingen is afgegeven, is uw college niet bevoegd om met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3°, van de Wabo een omgevingsvergunning te verlenen.

De VBP vertrouwt erop dat u, indien nodig, alsnog een voordracht aan de raad doet.

Crisis- en herstelwet

Op 13 april 2011 is het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet, tweede tranche, in werking getreden. Hierdoor is onder meer het project Amsterdam Zuidas toegevoegd aan bijlage II van de Crisis- en herstelwet. Het bouwplan/project voor een ondergrondse fietsenstalling voor 3.500 fietsparkeerplaatsen is gelegen in het projectgebied van Amsterdam Zuidas. Gelet op artikel 11 van het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet dient bij het besluit en bij de bekendmaking of mededeling ervan te worden vermeld dat de Crisis- en herstelwet van toepassing is en dat:

- a. de beroepsgronden in het beroepschrift worden opgenomen;
- b. het beroep niet-ontvankelijk wordt verklaard, indien binnen de beroepstermijn geen gronden zijn ingediend, en
- c. deze na afloop van de beroepstermijn niet meer kunnen worden aangevuld.

In het ontwerpbesluit is hierover niets opgenomen. In het definitieve besluit dient dit naar onze mening wel te gebeuren.

Huidige bestemming mede "Rijwegen"

In het ontwerpbesluit en in de ruimtelijke onderbouwing staat dat het bestemmingsplan "Prinses Irenestraat e.o." de onderhavige gronden voor "Doeleinden van recreatie" en "Openbaar groen" bestemt. Tevens is vermeld dat in de noord-zuid richting binnen "Verkeersdoeleinden" de gronden zijn aangewezen voor "Fiets- en voetpaden". Hieraan dient te worden toegevoegd dat de gronden in de noordoostelijke hoek mede zijn aangewezen voor "Rijwegen". Op de plankaart van het bestemmingsplan "Prinses Irenestraat e.o." is immers een rijweg naar het Strawinskyhuis ingetekend en als zodanig bestemd.

Inhoudelijke punten

De VBP is, zoals gezegd, verheugd over het realiseren van de fietsenstalling ondergronds. is echter een tweetal punten waarover de VBP zich zorgen maakt.

- 1) De zorgen rondom de waterproblematiek in de buurt zijn niet weggenomen in het afgelopen jaar.
- 2) De inrichting bovenop de fietsengarage. De VBP zal zich op dit punt constructief opstellen en gaat ervan uit dat deze punten opgelost worden. Desondanks brengen we nu reeds hierbij verschillende zaken onder uw aandacht omdat deze zaken in hun basis in deze stukken vastgelegd worden.

Ad 1) Water

Tijdens de ontwerpessie van 22 juni 2015 is reeds door Esmée Lindenbergh, bestuurslid VBP en ondergetekende, aangegeven en opgenomen in het verslag het volgende: De achterban van VBP staat positief tegenover ondergronds. De grondwaterstand is wel een zorgpunt. Onderzoek dit daarom goed.

De zorgen over de 'stijgende' grondwaterstand in de buurt zijn herhaaldelijk bij de Dienst Zuidas/Zuidasdok neergelegd. Naar aanleiding daarvan heeft de Zuidas/Zuidasdok op 7 december 2015 een plenaire informatiebijeenkomst georganiseerd met de buurt. In deze sessie en ook uit de onderliggende stukken van deze aanvraag blijkt dat de verantwoordelijkheid voor de grondwaterstand bij de burger neergelegd wordt en de te verwachten klimaatsveranderingen als de veroorzaker wordt gezien van de huidige en te verwachten stijgende grondwaterstand. Hierbij schiet de gemeente onzes inziens te kort in haar zorgplicht. Op maandag 1 februari is daarom een brief "waterbeslommering Prinses-Irenebuurt" gestuurd naar Zuidas/Zuidasdok/Waternet en Ingenieursbureau Amsterdam. Deze is als bijlage bij deze zienswijze gevoegd.

Hemelwater:

- In de waterparagraaf op pagina 4 staat het volgende: "De neerslag die afgevoerd is naar het lagergelegen vijfhoekige grasveld kan daar infiltreren en via de drainagelaag op de ondergrondse fietsenstalling en de nog te realiseren drainerende voorziening in de Prinses Irenestraat (bijvoorbeeld oppervlaktewater of drainagetransportriool) afstromen naar het omliggende oppervlaktewater. Dit sluit aan bij het streven om maximale retentie in het Zuidasgebied te realiseren, alsmede bij gemeentelijke programma's zoals Amsterdam Rainproof. Toename van de infiltratie op het lagergelegen vijfhoekige grasveld **mag pas** plaatsvinden **nadat** de drainerende voorziening in de Prinses Irenestraat ter plaatse van het vijfhoekige lagergelegen grasveld gerealiseerd is om te voorkomen dat de grondwaterstand ter plaatse van het plangebied en de directe omgeving beperkt stijgt."
- Het Besluit DT-riool is nog niet genomen. Wel wordt erin zowel het OTB, Uitvoeringsbesluit Strawinsky als in de aanvraag Vijfhoek vanuit gegaan. Hoe denkt de gemeente om te gaan met de grondwaterproblematiek tijdens en na de bouw van de stallingsgarage Vijfhoek terwijl het DT-riool er nog niet ligt?
- Het DT-riool is nodig voor het dok. Zonder DT-riool stijgt de grondwaterstand met 20-50 cm. De Irenebuurt kent nu al op watergebied problemen, dit staat benoemd in de diverse rapporten, o.a. MER. Daarbovenop komt de grondwaterstijging van 5 – 10 cm van de Vijfhoek en straks de andere ondergrondse ontwikkelingen langs de Prinses Irenestraat. De stelling van Waternet en de Zuidas, zoals deze in de informatiebijeenkomsten aan de buurt is gepresenteerd, dat grondwater iets natuurlijk is gaat o.i. niet op voor onze buurt. Er wordt voortdurend gepompt en veranderd in de ondergrond.

Ad 2) Bovengrondse inrichting:

- Op p. 5, tweede alinea, van de ruimtelijke onderbouwing staat het volgende:

"De ondergrondse situatie zal wijzigen, maar voor de bovengrondse situatie blijft het beoogde gebruik nagenoeg gelijk, te weten een parkachtige inrichting met een gebruiksvriendelijke uitstraling."

Een vijfhoekig grasveld met alleen maar daaromheen verharding kan geen parkachtige

inrichting worden genoemd. De VBP maakt bezwaar tegen de extra 1630 m² verharding en stelt voor dat ook lage begroeiing op goed gekozen plekken terug dient te komen, zodat ook de intimiteit die de plek nu kent bewaard kan worden. Dit kan ook voorkomen dat een bal op fietspad of weg belandt. Het voorstel om lage begroeiing in te zetten stond overigens wél in de uitgewerkte bovengrondse variant.

- In het ontwerpbesluit is onder het kopje “Projectomschrijving” vermeld dat een planologisch kader wordt geboden voor de inrichting van de bovengrondse buitenruimte ten behoeve van de openbare ruimte, daaronder begrepen groen, fiets- en voetpaden, straatmeubilair en speeltoestellen. In de ruimtelijke onderbouwing staat:

“De maaiveldinrichting in de toekomstige situatie is nog in ontwikkeling, maar zal bestaan uit een lager gelegen vijfhoekig grasveld (circa 1.530 m²), een verbindend fietspad aan de westzijde en verhard wandelgebied. Door de herinrichting van het plangebied neemt de hoeveelheid verhard oppervlak toe met circa 1.630 m² (3.160 m² - 1530 m²).”

Deze informatie is strijdig met hetgeen is vermeld op p. 5, tweede alinea, over de parkachtige inrichting en het beeld dat wordt gegeven in figuur 4 (indicatie openbare ruimte, aanduiding van de ontsluitingen). Hierop is te zien dat het maaiveld van het projectgebied grotendeels zal bestaan uit een grasveld en bomen. Het is gewenst dat er eenzelfde hoeveelheid groen terugkomt. De ingetekende bomen dienen naar de mening van de VBP in een plantsoen te komen en niet in de verharding.

- De extra 1630 m² verharding vragen om 163 extra m² oppervlaktewater; het probleem wordt wederom naar Beatrixpark en de Olympiahaven doorgeschoven. Op de Vijfhoek wordt 1630 m² groen vervangen voor 1630 m² extra rood met consequentie dat in het Beatrixpark 163 m² groen vervangen wordt door 163 m² blauw. De VBP vindt het verdwijnen van 1793 m² groen (1630 + 163) onacceptabel (de huidige vijfhoek is ca 1500 m²)
- In de drie buurtbijeenkomsten over het Uitvoeringsbesluit Strawinsky werd duidelijk door de Dienst Zuidas naar voren gebracht dat de te ontwikkelen en bestaande gebouwen tussen de Prinses Irenestraat en het Strawinsky-fietspad “gebouwen in het groen” moeten worden. Figuur 5 de Uitsnede uit het nu geldende bestemmingsplan laat dit goed zien. Met de extra m² verharding komt er van “gebouwen in het groen” niks terecht.
- Op p. 6 van de ruimtelijke onderbouwing (bijlage 1) staat: “De projectlocatie is op dit moment onbebouwd en voorzien van groenvoorzieningen, fietspaden en bomen”. Maar dit moet zijn: “De projectlocatie is op dit moment onbebouwd en voorzien van groenvoorzieningen, fiets- en voetpaden, speeltoestellen en bomen”. Wij verzoeken u deze zin aan te passen. (Zie ook p. 7: “...een planologisch kader geboden voor de inrichting van de bovengrondse buitenruimte ten behoeve van de openbare ruimte, daaronder begrepen groen, fiets- en voetpaden, straatmeubilair en speeltoestellen”).
- Inrichten van de bovengrondse buitenruimte o.a. ten behoeve van fiets- en voetpaden. In de huidige bijlage (- tekening) is één enkel dubbelzijdig fietspad opgenomen aan de westzijde. De VBP maakt zich zorgen over de situatie zoals figuur 4 op p. 8 van de ruimtelijke onderbouwing laat zien. Vier keer een haakse bocht in een belangrijke aanfietsroute in Noord-Zuid richting naar straks het drukstbezochte station van Amsterdam is vragen om moeilijkheden. Dat het fietspad en de toegang tot de ondergrondse fietsgarage beide aan de westzijde gesitueerd zijn, mag niet betekenen dat het fietspad over de Vijfhoek **niet** aansluit op de Minervalaan. De VBP zal in het komende jaar hierop toezien in de ontwerpessies.

- Ook voetgangers moeten beschermd worden; ze moeten meegenomen worden in het verkeersonderzoek op en rondom de vijfhoek. Let hier goed op bij de maaiveldinrichting qua materiaalgebruik en kleuren.
- De Vijfhoek is op dit moment de enige openbare speelgelegenheid in de buurt. Het verzoek van de VBP luidt om de huidige speeltoestellen niet weg te gooien. Laat deze elders in de buurt neerzetten in goed overleg, dan hebben we tijdens de bouwperiode ook nog speelgelegenheid.
Het nu geldende bestemmingsplan geeft ruimte om deze in de buurt op andere openbare ruimte en groen te plaatsen: artikel 11 van de Toelichting (De oevers van het Zuider-Amstelkanaal en de groenstroken bij de woonbebouwing hebben de bestemming “Openbare ruimte en groen” (O1). Binnen dit groen zijn fiets- en voetpaden, recreatieve en speelvoorzieningen en oevervoorzieningen toegestaan. De toegestane bouwwerken zijn onder meer speeltoestellen en lantaarnpalen.)
- Is er voldoende financiering opgenomen voor onderhoud van een groen “gras”-veld? De Vijfhoek heeft straks een bergingsfunctie voor overtollig regenwater bij extreme regenbuien. Het maaiveld ligt op afschot naar het veld toe. Dit moet niet leiden tot een vijfhoekige modderpoel.
- Waar komen de tijdelijke stallingplaatsen voor de bromfietsen, die nu ook in groten getale op het Matthijs Vermeulenpad staan? Deze mogen in verband met brandveiligheid niet in de stallingsgarage onder de Vijfhoek, maar waar dan wel?

Wij vertrouwen erop dat bovenstaande punten zullen leiden tot aanpassing van het definitieve besluit. Tot nadere toelichting en overleg is de VBP altijd bereid.

Hoogachtend,

E. L. Lindenbergh-Krabbendam

Gery Mazeland